

Til lovforslag nr. L 227. Betænkning afgivet af erhvervsudvalget den 26. maj 1981

Betænkning

over

Forslag til lov om finansiel rekonstruktion af Det Danske Stålvalseværk A/S

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder haft samråd med industriministeren. Udvalget har desuden stillet en række spørgsmål til industriministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget har endvidere modtaget en duputation fra Det Danske Stålvalseværk A/S.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af mindretallet stillede ændringsforslag. Mindretallet udtaler, at det ikke kan støtte ministerens ønske om, at staten indtræder som hovedaktionær i Det Danske Stålvalseværk A/S. Dette ville indebære et brud med mange års erhvervspolitiske linje i Danmark og vil kunne bremse fremtidige bestræbelser på at gøre Stålvalseværket konkurrencedygtigt. Det skønnes endvidere, at det statslige engagement ifølge ministerens lovforslag bygger på så usikre forudsætninger og andrager så store beløb, at det ville være urimeligt med så store statslige kapitaltilførsler til stålindustrien på et tidspunkt, hvor adskillige andre erhverv er krisetruede, og hvor regeringen ikke over for disse erhverv udviser den nødvendige imødekommenhed over for ønsker om generelle omkostningslempelser.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men kan

dog stemme for det ændringsforslag, der er stillet af venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget. Mindretallet vil ved lovforslagets 2. behandling nærmere redegøre for baggrunden herfor. Mindretallet ønsker endvidere at udtale følgende:

I folketingets erhvervsudvalg kan arbejdet opdeles i 2 afsnit, dels de lovforslag, som behandles seriøst og godt, eksempelvis forslag til lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m. v. (L 116) og forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber og lov om anpartsselskaber (L 117) i folketingsåret 1980-81, dels de lovforslag, som fremsættes på helt aparte tidspunkter, og som så jages igennem udvalget på et enkelt par døgn. Eksemplerne er de skiftende indgreb over for frie prisdannelser og de tilbagevendende lovforslag om drukning af skatteydermidler i Stålvalseværket.

Ved behandlingen denne gang af et forslag om spild af skatteyderkroner på Stålvalseværket er der heller ikke givet en rimelig forklaring på den dobbelttale, der hævder, at Det Danske Stålvalseværk A/S er Europas mest moderne, men samtidig vil ingen købe det ved en tvangsauktion. Det er fremskridtspartiets opfattelse, at hvis man endelig ville bruge skatteyderkroner på at fremskaffe flere arbejdspladser og mere konkurrencedygtig industriproduktion i Danmark, så ville man opnå langt mere pr. investeret million kroner, hvis man valgte at investere i de mest profitgivende afdelinger af dansk industri end ved at satse på et stålvalseværk, som må lukke, hvis ikke det finansieres af skatteyderkroner.

At Stålvalseværket skulle lukke, hvis det blev solgt på tvangsauktion, er en påstand, som ikke er dokumenteret, men den er fremst af industriministeren, udokumenteret.

Søforklaringer vedrørende lovforslaget fortæller om, at man ved at poste yderligere nogle hundrede millioner i Det danske Stålvalseværk A/S vil »redde« nogle arbejdspladser. Der er nævnt både 2-3.000 og 5-6.000, men man undlader behændigt den anden side af regnestykket.

De mange hundrede millioner man vil poste i Stålvalseværket bliver ikke plukket ned af træerne i industriministerens baghave, nej, de bliver fremskaffet ved, at der sælges statsobligationer, altså de arbejdspladser som Stålvalseværket hævder man bevarer, de købes for penge, som tilhører næste generation, og hvert eneste finansår mange år frem i tiden vil der hvert eneste år af andre industrivirksomheder skulle betales et par hundrede millioner i renter vedrørende de statsobligationer, som er solgt som følge af de 3 love om tilskud til Stålvalseværket, der hidrører fra 1978-1980 og foråret 1981.

Når der skrives foråret 1981, er det, fordi

det ikke kan betragtes som usandsynligt, at der bliver endnu tættere mellem lovene om tilskud til Stålvalseværket, idet der jo i første omgang var 2 år imellem, så 1 år, så hvis der næste gang kun er 6 måneder, så overrasker det ikke mindretallet.

For god ordens skyld skal mindretallet fastslå, at der ikke med det foreliggende lovforslag er skabt nogen som helst sikkerhed for Stålvalseværkets eksistens, men derimod er der sat en rekord, nemlig at man nu har været oppe i nærheden af et tilskud til en enkelt industrivirksomhed på ca. 400.000 kr. for hver af de ca. 1.500 medarbejdere, som vil være på Stålvalseværket ved årsskiftet 1981-82.

Mindretallet har bemærket, at selv om A. P. Møller-koncernen og Lauritzen-gruppen er nogle af de største aktionærer i Stålvalseværket, så må Stålvalseværket ud på det frie eksportmarked for at slippe af med sine produkter. Dette tyder altså ikke på, at de nævnte aktionærer kan bruge de stålqualiteter, Stålvalseværket præsterer.

Det er under udvalgsarbejdet oplyst, at aktionærgruppen udgøres af:

	Mill. kr.	Pct.
A. P. Møller-koncernen	69,3	32,1
Lauritzen-gruppen	20,3	9,4
ØK-gruppen	17,5	8,1
Arbejdsgiverforeningen	28,6	13,2
Nationalbanken	13,9	6,4
Den danske Bank	12,9	6,0
Handelsbanken	18,2	8,4
Privatbanken	7,1	3,3
Den danske Provinsbank	2,1	1,0
Frederiksborg Bank	2,5	1,2
Sparekassen SDS	4,6	2,1
Carlsbergfonden/Forenede Bryggerier	7,1	3,3
Nordiske Kabel- og Trådfabriker	4,6	2,1
20 øvrige	7,3	3,4
I alt	216,0	100,0

Mindretallet finder det helt uantageligt, at denne kreds vil være med til at bede om skatteyderfinansiering af det fællesejede stålvalseværk, idet aktionærkredsen dermed får tilskud fra mindre og svagere industrier i Danmark, som dermed yderligere svækkes af en vedtagelse af det foreliggende lovforslag. At poste nogle hundrede millioner i Stålvalse-

seværket er direkte det samme som at trække hundredvis af millioner ud af den næring, som skulle styrke ungskoven i dansk industri og bruge millionerne til et af de træer i skoven, som burde overgå til den flok af træer, som må falde, når de ikke længere selv har kræfter til at holde sig oprejst.

Konklusionen for mindretallet er altså den, at man måske nok redder eksistensen af 1.400-1.600 arbejdspladser på Stålvalseværket nogle få måneder endnu, hvis lovforslaget vedtages, men følgen er, at titusindvis af nye arbejdspladser i industriens ungskov aldrig bliver oprettet på grund af den højrente-situation, der følger af det accelererende salg af statsobligationer. Tusindvis af landbrug vil overgå til den flok af landbrug, som først får et par gange gældssanering og derefter alligevel går konkurs, udelukkende fordi folketingsflertallet intet ansvar har over for det danske samfund og næste generation.

Dette lovforslag er det hidtil kraftigste bevis på, hvor elendig de selektive erhvervsstøtteordninger virker.

Et tredje mindretal (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de af mindretallet stillede ændringsforslag og udtaler: Mindretallet havde helst set, at værket økonomi var blevet saneret gennem en betalingsstandsning, hvorunder værket var forblevet i drift, og som var endt med en statsovertagelse. Staten ville derved blot følge de spilleregler, som nu engang er gængse i et kapitalistisk samfund.

Mindretallet erkender imidlertid, at det er vanskeligt at påtvinge regeringen en sådan løsning mod dens vilje. Mindretallet indskrænker sig derfor til at foreslå, at hele det nye statslige indskud bliver aktiekapital, og at den dertil knyttede indflydelse forvaltes af de ansatte.

Et fjerde mindretal (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til forkastelse ved 3. behandling.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et mindretal (Ellemann-Jensen (V), Fogh Rasmussen (V), Dyremose (KF) og Kjelgaard (KF)):

1) Nr. 1 og 2 udgår, og i nr. 3 ændres »72 mill. kr.« til: »0 kr.«.

Af et mindretal (Rahbæk Møller (SF)):

2) I nr. 1 ændres »54 mill. kr.« til: »216 mill. kr.«, og nr. 2 udgår.

Nye paragraffer

3) Efter § 2 indsættes som nye paragraffer:

»§ 01. De til statens aktiekapital knyttede rettigheder udøves af de ansatte på Det Danske Stålvalseværk A/S.

§ 02. Den i § 1 nævnte kapitalindskydelse er afhængig af godkendelse ved urafstemning blandt de ansatte på Det Danske Stålvalseværk A/S.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Hensigten med ændringsforslaget er at bane vej for en privat rekonstruktion af Stålvalseværket ved en total nedskrivning af statens samlede engagementer i Det Danske Stålvalseværk A/S. Dette sker ved, at staten nedskriver sin tidligere indskudte ansvarlige lånekapital til nul, samtidig med at staten overtager forpligtelserne for de lån, selskabet har optaget med garanti fra statskassen i henhold til lov nr. 247 af 8. juni 1978.

Til nr. 2

Det foreslås, at hele det statslige kapitalindskud på 216 mill. kr. bliver aktiekapital.

Til nr. 3

Det foreslås, at den statslige medindflydelse anvendes til at virkeliggøre nogle af de tanker om virksomhedsdemokrati, som også socialdemokraterne ved festlige lejligheder er talsmænd for. Endvidere foreslås, at rekonstruktionen skal godkendes af de ansatte, før den kan træde i kraft.

Ole Thomsen (S) Svend Andersen (S) fmd. Mette Groes (S) Ervin Jensen (S)

Kelm-Hansen (S) Lissa Mathiasen (S) Stavvad (S) Janne Normann (RV)

Ellemann-Jensen (V) Fogh Rasmussen (V) Kjelgaard (KF) nfm. Dyremose (KF)

Arne Bjerregaard (KrF) Rahbæk Møller (SF) Alfred Hansen (DR)

Askjær Jørgensen (FP) Pilgaard Andersen (FP)

Partierne CD og VS havde ikke medlemmer i udvalget.